

UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU W KAMIENIU POMORSKIM
z dnia ..... r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim na lata 2016-2022”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445, poz. 1045, poz. 1890) oraz art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721, Nr 171 poz. 1016, Nr 209 poz. 1243, Nr 209 poz. 1244, Nr 291 poz. 1707; z 2012 r. poz. 986, poz. 1456; z 2013 r. poz. 73, poz. 675, poz. 791, poz. 1446, poz. 1645; z 2014 r. poz. 598, poz. 877, poz. 1457, poz. 1873; z 2015 r. poz. 493, poz. 1240, poz. 1273, poz. 1359),

Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim na lata 2016-2022”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kamieniu Pomorskim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu

Jadwiga Adamowicz

akceptuję pod względem
formalno - prawnym
data 21/03/2016r.

radca prawny Eliza Szymańska

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR .....
RADY POWIATU W KAMIENIU POMORSKIM
z dnia ..... r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim na lata 2016-2022.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Z 2011 r. Nr 127 poz. 721 ze zm.) „*do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:*

- a) rehabilitacji społecznej,*
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,*
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych”.*

Dotychczasowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim na Lata 2002 – 2015 przyjęty Uchwałą Nr XIV/115/2004 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 lutego 2004 roku obowiązywał do końca 2015 roku.

Biorąc pod uwagę powyższe Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim stosownie do obowiązujących przepisów prawa opracował ww. Program.

Program jest dokumentem mającym ułatwić realizację przez Powiat Kamieński aktywnej polityki społecznej, zmierzającej do integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną oraz jest podstawą do opracowania i realizacji programów na rzecz osób niepełnosprawnych i pozyskania dodatkowych środków.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały Rady Powiatu jest w pełni uzasadnione.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE KAMIEŃSKIM
NA LATA 2016 – 2022**

Starostwo Powiatowe
Kamień Pomorski, 2016

Opracowanie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim
72-400 Kamień Pomorski, ul. Wolińska 7B, tel. 91 38 23 386, e-mail: sekretariat@pcprkamienpomorski.pl

Spis treści	Str.
I. Założenia ogólne	3
II. Diagnoza społeczna osób niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim.....	6
III. Założenia do Programu.....	17
IV. Misja, cele, kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty	18
V. Adresaci Programu.....	29
VI. Koordynator Programu.....	29
VII. Realizatorzy Programu.....	29
VIII. Źródła finansowania	30
IX. Czas realizacji i zasięg Programu.....	30
X. Monitoring i ewaluacja	30

Spis tabel

I. Założenia ogólne

Aktywność osób niepełnosprawnych jest niezbędnym warunkiem równoprawnego ich uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym środowiska lokalnego, w którym żyją.

Pomimo ciągle rosnącej świadomości społecznej dotyczącej rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu obserwuje się utrudnienia dla tej grupy osób w wejściu na rynek pracy oraz napotykanie na bariery utrudniające pełne korzystanie z praw, a nawet wykonywanie obowiązków obywatelskich.

Obowiązek wyrównywania szans oraz zajęcia się konsekwencjami niepełnosprawności spoczywa na władzach państwowych i samorządowych. Jednak nie zmniejsza to odpowiedzialności ogółu społeczeństwa, jednostek czy też organizacji, które już od lat są partnerami w tworzeniu spójnej i efektywnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych.

Najbliżej spraw i problemów mieszkańców jest samorząd powiatowy oraz samorządy gminne. Podmioty te powinny przejąć kierownictwo w budzeniu powszechnej świadomości społeczeństwa co do korzyści z włączenia osób niepełnosprawnych w każdą dziedzinę życia społecznego, ekonomicznego i politycznego. Samorządy muszą również zapewnić, aby ludzie, którzy na skutek ciężkiego upośledzenia stali się zależni od innych, mieli możliwości i warunki do osiągnięcia standardu równego poziomowi życia osób sprawnych.

Partnerem samorządów w podejmowaniu działań służących poprawie warunków życia osób niepełnosprawnych i przełamywaniu barier powinny być organizacje pozarządowe. Mogą one w różny sposób służyć pomocą – formułując potrzeby, sugerując odpowiednie rozwiązania i świadcząc usługi uzupełniając władze.

Ważne jest, aby samorządy lokalne maksymalnie wykorzystały istniejące zasoby finansowe, rzeczowe, osobowe na cele związane z zapobieganiem niepełnosprawności i zaspokajaniem potrzeb osób niepełnosprawnych. Realizacja zadań będzie wymagać czasu, podczas którego liczba osób niepełnosprawnych może ulec zwiększeniu. Dlatego jest sprawą ważną, aby do planów rozwoju ogólnego samorządy włączyły bezpośrednie działania związane z zapobieganiem niepełnosprawności, rehabilitacją osób niepełnosprawnych i wyrównywaniem ich szans.

Celem rehabilitacji społecznej, zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jest umożliwienie osobom

niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym. Realizacja powyższego celu odbywa się poprzez: wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, umiejętności samodzielnego wyrabiania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy. W tej sytuacji nie można dopuścić do tego, aby definicje czy klasyfikacje przyczyniały się do wyodrębnienia ludzi niepełnosprawnych ze społeczeństw lub też ograniczały postępy w rehabilitacji i szeroko rozumianej integracji. Powinny natomiast wychodzić naprzeciw ich indywidualnym potrzebom, problemom i oczekiwaniom tak, aby ta grupa osób mogła otrzymywać np. pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Celem „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim na lata 2016-2022” dalej zwanego „Programem” jest zapewnienie i popieranie skutecznych działań w zakresie zapobiegania niepełnosprawności, łagodzenia jej skutków, rehabilitacji, a także realizacja zadań zmierzających do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Oznacza to zapewnienie osobom niepełnosprawnym takich samych szans jak całej ludności powiatu oraz ich równy udział w ogólnej poprawie warunków życia stanowiącej rezultat rozwoju społecznego i ekonomicznego.

Podstawą do opracowania niniejszego „Programu” jest art. 35a ust.1 pkt. 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.). Zgodnie z powyższym artykułem zadaniem powiatu jest opracowanie i realizacja, zgodnego z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim na lata 2014-2022 wyznacza założenia polityki Powiatu Kamieńskiego w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Przedstawiony program stanowi uporządkowany zbiór celów tworzących

system wspierania niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Jest on wyznacznikiem kierunków działania i może stanowić podstawę do tworzenia bardziej szczegółowych projektów działań. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym i ważnym elementem polityki i pomocy społecznej realizowanej przez powiat. Są one skierowane na minimalizowanie skutków ich niepełnosprawności oraz zaspakajanie potrzeb ludzi niepełnosprawnych we wszystkich skutków niepełnosprawności oraz zaspakajanie potrzeb ludzi niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia społecznego, osobistego i zawodowego. Program został opracowany na podstawie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kamieńskim na lata 2016-2022 przy uwzględnieniu informacji i danych otrzymanych z lokalnych jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych.

Działania w zakresie osób niepełnosprawnych, w tym zadania zapisane w „Programie” są podejmowane i realizowane w oparciu o przepisy:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 43, poz. 225, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118, z późn. zm.);
- i inne.

II. Diagnoza społeczna osób niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim

Niewątpliwie jednym z kluczowych problemów społecznych jest niepełnosprawność i długotrwała choroba lub ciężka choroba, która utrudnia, a czasem uniemożliwia sprawne funkcjonowanie w środowisku. Długotrwała choroba, czyli choroba przewlekła jak nazwa wskazuje nie jest stanem przejściowym, lecz wiąże się z dolegliwościami, które nie mijają, ale utrzymują się przez długie lata, a często w miarę upływu czasu także nasilają. Wpływa to na funkcjonowanie człowieka niemal w każdej sferze życia, ponieważ dotychczasowe życie staje się podporządkowane chorobie. Negatywne skutki długotrwałej choroby powodują obniżenie sprawności fizycznej, pogorszenie samopoczucia, ograniczenia w podejmowaniu jakiejkolwiek pracy, także zawodowej, jak również ograniczenia w kontaktach społecznych. Taki stan organizmu, utrzymujący się przez dłuższy czas wywołuje niepewność, bezsilność, frustrację i wiele innych negatywnych emocji, skutkiem czego są nierzadko zaburzenia w sferze psychicznej, prowadzące niekiedy do depresji.

Towarzyszące długotrwałej chorobie dolegliwości zdrowotne wymagają zwykle dużych nakładów finansowych, potrzebę długoterminowej opieki lekarskiej, co wiąże się z pogorszeniem kondycji finansowej, w związku ze zwiększeniem wydatków na leczenie czy rehabilitację. Z uwagi na fakt, że w przypadku choroby przewlekłej problemy ze zdrowiem utrzymują się przez dłuższy czas, konsekwencją takiego stanu rzeczy bywa często niepełnosprawność.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (tj. Dz. U. 2011, Nr 127, poz.721 z późn. zm.) mówi, że „*niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej*”.

Jedynymi, jak dotychczas wiarygodnymi i miarodajnymi źródłami informacji o ilości osób niepełnosprawnych są dane Narodowego Spisu Ludności. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, uzyskanymi dzięki Narodowemu Spisowi Powszechnemu w 2011 r. niepełnosprawni stanowili 12,2% polskiego społeczeństwa. Spośród ogółu niepełnosprawnych więcej było kobiet - 53,9%, natomiast ilość niepełnosprawnych mężczyzn wyniosła 46,1%. Zdecydowana większość niepełnosprawnych zamieszkiwała miasta, osoby ze wsi stanowiły 35,7% ogółu niepełnosprawnych. Przeprowadzony w 2011 roku Powszechny Spis Narodowy, ze względu na dobrowolne udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności,

może rzutować na uzyskaną w spisie strukturę osób niepełnosprawnych i niedoszacowanie ogólnej liczby osób niepełnosprawnych.

W Polsce orzeczenia o niezdolności do pracy wydawane są do celów rentowych przez lekarzy orzeczników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, komisje lekarskie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także komisje podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz do celów poza rentowych przez powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997 r. Według powyższej ustawy niepełnosprawność podlega stopniowaniu na trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Bazy ZUS, KRUS, MON, MSWiA czy Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, które posiadają dane ewidencyjne osób niepełnosprawnych, są przypisane do odpowiednich autonomicznych i zazębiających się względem siebie systemów orzecznich. Orzeczenia wydawane są w większości terminowo, a nie każda osoba niepełnosprawna jest klientem systemu pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe brak jest możliwości oceny faktycznej ilości osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Kamieńskiego, dlatego w niniejszej diagnozie przedstawiana liczba niepełnosprawnych mieszkańców powiatu opiera się na informacji przekazanych przez PFRON o wysokości przyznawanych środków na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej dla Powiatu Kamieńskiego oraz ze sprawozdań Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach z lat 2012-2014.

W Powiecie Kamieńskim na dzień 31 grudnia 2012 r. zamieszkiwało **48 131 osób**, w tym **23 637** mężczyzn i **24 494** kobiet.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. w Powiecie Kamieńskim zamieszkiwało **47 947** osób, w tym **23 583** mężczyzn i **24 364** kobiet. Osób niepełnosprawnych było **3241**, co stanowiło (6,76% ogółu mieszkańców). Dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku od 0-14 r.ż. Było 149.

Natomiast na dzień 31 grudnia 2014 r. w Powiecie Kamieńskim zamieszkiwało **47 751** osób, z czego **23 482** to mężczyźni, a **24 269** to kobiety. Osób niepełnosprawnych było **3245**, co stanowiło (6,80% ogółu mieszkańców), z czego 150 osób, to dzieci i młodzież niepełnosprawna w wieku od 0-14 r.ż.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kamieniu Pomorskim osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu na koniec IV kwartału 2012 roku było 151.

Poniższe tabele prezentują statystykę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach w latach 2012-2014 według różnych kategorii.

Tabela nr 1. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby przed 16 r.ż. – 2012

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Wiek			Płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16	K	M
1.	01-U upośledzenie umysłowe	1	0	1	0	0	1
2.	02-P choroby psychiczne	6	0	3	3	2	4
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	6	1	2	3	3	3
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	14	2	4	8	6	8
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	7	1	2	4	3	4
6.	06-E epilepsja	4	0	2	2	0	4
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	69	10	21	38	22	47
8.	08-T choroby układu pokarmowego	2	0	0	2	1	1
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	3	0	1	2	1	2
10.	10-N choroby neurologiczne	13	6	3	4	7	6
11.	11-I inne w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	10	4	2	4	4	6
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	6	2	2	2	2	4
	Razem	141	26	43	72	51	90

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Powyższa tabela wskazuje, iż Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach w roku 2012 wydał ogółem 141 orzeczeń o niepełnosprawności osobom przed 16 r.ż., przy czym najwięcej orzeczeń wydano z powodu chorób układów oddechowego i krążenia tj. 69, co stanowi 49%, najmniej z powodu upośledzenia umysłowego tj. 1 (0,7%).

Tabela nr 2. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby przed 16 r.ż. - 2013

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Wiek			Płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16	K	M
1.	01-U upośledzenie umysłowe	2	0	0	2	2	0
2.	02-P choroby psychiczne	3	0	1	2	0	3
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	3	0	2	1	0	3
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	7	1	1	5	2	5
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	3	1	0	2	2	1
6.	06-E epilepsja	2	0	1	1	1	1
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	59	12	22	25	28	31
8.	08-T choroby układu pokarmowego	4	0	3	1	2	2
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	2	1	0	1	2	0
10.	10-N choroby neurologiczne	5	2	0	3	2	3
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	9	2	1	6	3	6
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	13	2	3	8	4	9
	Razem	112	21	34	57	48	64

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Powyższa tabela nr 2 wskazuje, iż Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach w roku 2013 wydał ogółem 112 orzeczeń o niepełnosprawności osobom przed 16 r.ż., przy czym najwięcej orzeczeń wydano z powodu chorób układów oddechowego i krążenia tj. 59, co stanowi 53%, najmniej z powodu upośledzenia umysłowego, tj. 2, co stanowi 1,7%

Tabela nr 3. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby przed 16 r.ż. - 2014

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Wiek			Płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16	K	M
1.	01-U upośledzenie umysłowe	3	0	2	1	2	1
2.	02-P choroby psychiczne	2	0	0	2	1	1
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	5	0	1	4	2	3
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	11	0	5	6	5	6
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	6	1	3	2	3	3
6.	06-E epilepsja	4	1	0	3	1	3
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	61	6	20	35	28	33
8.	08-T choroby układu pokarmowego	1	1	0	0	1	0
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	4	1	1	2	1	3
10.	10-N choroby neurologiczne	12	6	4	2	6	6
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	14	6	1	7	4	10
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	12	2	6	4	1	11
	Razem	135	24	43	68	55	80

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Powyższa tabela nr 3 wskazuje, iż Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach w roku 2014 wydał ogółem 135 orzeczeń o niepełnosprawności osobom przed 16 r.ż., przy czym najwięcej orzeczeń wydano z powodu chorób układów oddechowego i krążenia tj. 61, co stanowi 45%, najmniej z powodu chorób układu pokarmowego, tj. 1, co stanowi 0,7%.

Tabela nr 4. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby powyżej 16 r.ż. - 2012

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Wiek				Płeć	
			16-25	26-40	41-60	60-i więcej	K	M
1.	01-U upośledzenie umysłowe	3	1	1	1	0	0	3
2.	02-P choroby psychiczne	29	6	7	12	4	16	13
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	15	2	1	4	8	8	7
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	19	5	0	5	9	12	7
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	124	8	7	58	51	75	49
6.	06-E epilepsja	7	3	4	0	0	3	4
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	134	11	2	49	72	70	64
8.	08-T choroby układu pokarmowego	29	1	1	18	9	7	22
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	52	3	4	30	15	44	8
10.	10-N choroby neurologiczne	118	4	9	48	57	56	62
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	45	7	1	20	17	28	17
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	2	0	0	0	0	0	2
Razem		577	53	37	245	242	319	258

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci wśród osób powyżej 16 r.ż. w roku 2012 wyniosła ogółem 577, z czego najwięcej tj. 245 orzeczeń wydano osobom w przedziale wiekowym od 41-60 r.ż., co stanowi 42,6% wszystkich wydanych orzeczeń, następnie 242 orzeczenia wydano osobom powyżej 60 r.ż, co stanowiło 41,9%. Biorąc pod uwagę płeć, najwięcej orzeczeń wydano kobietom tj. 319, co stanowiło 55,3% i 258 mężczyznom (44,7%).

Tabela nr 5. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby powyżej 16 r.ż. -2013

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Wiek				Płeć	
			16-25	26-40	41-60	60-i więcej	K	M
1.	01-U upośledzenie umysłowe	13	10	3	0	0	9	4
2.	02-P choroby psychiczne	27	5	9	11	2	12	15
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	19	3	1	6	9	9	10
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	20	3	4	6	7	10	10
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	84	7	7	31	39	44	40
6.	06-E epilepsja	9	4	1	3	1	3	6
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	110	5	0	46	59	49	61
8.	08-T choroby układu pokarmowego	30	3	2	17	8	13	17
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	38	0	3	23	12	31	7
10.	10-N choroby neurologiczne	130	8	12	50	60	54	76
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	23	2	0	12	9	9	14
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	4	4	0	0	0	0	4
	Razem	507	54	42	205	206	243	264

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci wśród osób powyżej 16 r.ż. w roku 2013 wyniosła ogółem 507, z czego najwięcej bo 206 orzeczeń wydano osobom w przedziale wiekowym od 41-60 r.ż., co stanowi 40,6% wszystkich wydanych orzeczeń, następnie 205 orzeczeń wydano osobom powyżej 60 r.ż, co stanowiło 40,4%. Biorąc pod uwagę płeć, najwięcej orzeczeń wydano mężczyznom tj. 264, co stanowiło 52,1% i 243 kobietom (47,9%).

Tabela nr 6. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby powyżej 16 r.ż. - 2014

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Wiek				Płeć	
			16-25	26-40	41-60	60-i więcej	K	M
1.	01-U upośledzenie umysłowe	20	15	3	2	0	10	10
2.	02-P choroby psychiczne	27	2	8	15	8	14	13
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	15	1	3	5	6	4	11
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	6	1	0	3	2	4	2
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	100	4	6	39	51	52	48
6.	06-E epilepsja	9	5	2	1	1	2	7
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	70	9	2	20	39	22	48
8.	08-T choroby układu pokarmowego	26	3	1	11	11	12	14
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	47	0	3	23	21	35	12
10.	10-N choroby neurologiczne	121	5	15	55	46	58	63
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	18	5	1	9	3	10	8
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	2	0	0	0	0	0	2
	Razem	461	52	44	183	182	223	238

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci wśród osób powyżej 16 r.ż. w roku 2014 wyniosła ogółem 461, z czego najwięcej tj. 183 orzeczeń wydano osobom w przedziale wiekowym od 41-60 r.ż., co stanowi 39,7% wszystkich wydanych orzeczeń, następnie 182 orzeczenia wydano osobom powyżej 60 r.ż., co stanowiło 39,4%. Biorąc pod uwagę płeć, najwięcej orzeczeń wydano mężczyznom tj. 238, co stanowiło 51,6% i 223 kobietom (48,4%).

Reasumując, w latach 2012-2014 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci wśród osób powyżej 16 r.ż. najwięcej orzeczeń wydał osobom w przedziale wiekowym od 41-60 r.ż. oraz osobom powyżej 60 r.ż.

Tabela nr 7. Liczba wydanych orzeczeń wg zatrudnienia osób powyżej 16 r.ż. – lata 2012- 2014

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Zatrudnienie					
			2012		2013		2014	
			Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie
1.	01-U upośledzenie umysłowe	36	0	3	0	13	0	20
2.	02-P choroby psychiczne	83	1	28	2	25	0	27
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	49	3	12	3	16	4	11
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	45	2	17	0	20	1	5
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	308	19	105	7	77	15	85
6.	06-E epilepsja	25	1	6	0	9	2	7
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	324	6	128	8	102	5	65
8.	08-T choroby układu pokarmowego	85	1	28	5	25	3	23
9.	09-M choroby układu moczowo-płciowego	137	10	42	5	33	9	38
10.	10-N choroby neurologiczne	369	9	109	8	122	16	105
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	86	7	38	2	21	4	14
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	8	0	2	0	4	0	2
Razem		1545	59	518	40	467	59	402

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach wg zatrudnienia wśród osób powyżej 16 r.ż. w latach 2012 -2014 na 1545 ogółem wydanych orzeczeń, 1387 orzeczeń wydał osobom niepracującym, co stanowi 90% wszystkich wydanych orzeczeń.

Reasumując, osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności na ogół nie pracują. Tylko 10% osób, którym wydano orzeczenie o niepełnosprawności pozostaje w zatrudnieniu.

Tabela nr 8. Liczba wydanych orzeczeń wg stopnia niepełnosprawności osób powyżej 16 r.ż.
– lata 2012- 2014

	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba wydanych orzeczeń	Stopień niepełnosprawności Z-znaczny, U-umiarkowany, L-lekki								
			2012			2013			2014		
			Z	U	L	Z	U	L	Z	U	L
1.	01-U upośledzenie umysłowe	36	0	3	0	5	8	0	7	13	0
2.	02-P choroby psychiczne	83	6	20	3	5	20	2	1	19	7
3.	03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	49	2	10	3	1	7	11	2	8	5
4.	04-O zaburzenia narządu wzroku	45	9	10	0	4	13	3	2	4	0
5.	05-R upośledzenia narządów ruchu	308	33	77	14	23	46	15	16	52	32
6.	06-E epilepsja	25	0	4	3	0	4	5	1	4	4
7.	07-S choroby układów oddechowego i krążenia	314	53	70	11	40	57	13	16	37	17
8.	08-T choroby układu pokarmowego	85	16	12	1	15	13	2	10	12	4
9.	09-M choroby układu moczowo- płciowego	137	36	14	2	21	15	2	24	21	2
10.	10-N choroby neurologiczne	369	67	36	15	65	49	16	55	44	22
11.	11-I inne w tym schorzenia: edokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	86	18	23	4	10	9	4	7	4	7
12.	12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	8	1	1	0	4	0	0	0	2	0
	Razem	1545	241	280	56	193	241	73	141	220	100

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach wg stopnia niepełnosprawności przedstawia się następująco:

1) Wydano orzeczeń o niepełnosprawności stopnia:

- a) znacznego – 575
- b) umiarkowanego – 741
- c) lekkiego – 229.

Wyższe sądownictwo		2016	2017	2018
1.	Liczba wydanych orzeczeń z orzeczeniem stopnia niepełnosprawności – osoby przed 16 r.ż.	141	112	135
2.	Liczba wydanych orzeczeń z orzeczeniem stopnia niepełnosprawności – osoby po 16 r.ż.	577	507	461
	Ogółem	718	619	596

Jak wynika z powyższej tabeli liczba wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach dla mieszkańców Powiatu Kamieńskiego na przełomie lat 2012-2014 maleje.

Wyszczególnienie		Razem liczba wydanych legitymacji	Lata		
			2012	2013	2014
1.	Legitymacje wydane osobom przed 16 r.ż na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	93	32	32	29
2.	Legitymacje wydane osobom po 16 r.ż na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	343	143	120	80
3.	Legitymacje wydane osobom przed 16 r.ż na podstawie ważnych orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień	0	0	0	0
	Razem	436	175	152	109

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba wydawanych legitymacji przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach w latach 2012-2014 wynosiła łącznie 436 w tym: 93 legitymacje wydane osobom przed 16 r.ż na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności i 343 legitymacje wydane osobom po 16 r.ż na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach na przełomie lat 2012-2014 nie wydał żadnej legitymacji osobom przed 16 r.ż na podstawie ważnych orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Dla zapewnienia osobom niepełnosprawnym niezdolnym do pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia na terenie Powiatu Kamieńskiego funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej dla 77 uczestników prowadzone przez Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – jeden w Kamieniu Pomorskim, drugi w Wolinie. Działalność wtz jest dofinansowana corocznie ze środków PFRON.

W Powiecie Kamieńskim funkcjonuje również jeden zakład aktywizacji zawodowej zlokalizowany w gminie Kamień Pomorski prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Kamieniu Pomorskim zatrudniający osoby niepełnosprawne.

Dla zapewnienia całodobowej opieki osobom starszym wymagającym całodobowej opieki, w Powiecie funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej w Śniatowie o łącznej liczbie 75 miejsc, który przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Więcej informacji dotyczących sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim ujętych zostało w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów społecznych dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2014 – 2022”, która jest dokumentem odniesienia i spójnym dla niniejszego Programu.

III. Założenia do Programu.

Z diagnozy zawartej w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2016-2022” jasno wynika, że problem niepełnosprawności to jeden z ważniejszych problemów społecznych w Powiecie Kamieńskim.

Pomimo realizacji wielu kluczowych projektów i wydatkowaniu znacznych środków finansowych zarówno z budżetu PFRON jak i środków unijnych, wciąż nie można mówić o w pełni satysfakcjonujących efektach.

Niektóre priorytety realizowane w poprzednim programie, pomimo wielu wysiłków i nakładów finansowych, są nadal aktualne, gdyż efekty nie zostały osiągnięte. Dlatego w nowym programie będą nadal kontynuowane.

IV. Misja, cele, kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty

Sytuacja osób niepełnosprawnych w ciągu ostatnich lat uległa poprawie. Niepełnosprawność nie jest już rozumiana tylko, jako dysfunkcja czy wynik choroby, ale raczej, jako rezultat barier społecznych, fizycznych czy też ekonomicznych, jakie osoba niepełnosprawna napotyka w środowisku.

Warto podkreślić również fakt zwiększenia świadomości społecznej odnośnie niepełnosprawności oraz zmianę postaw społecznych w stosunku do problemów dotyczących niepełnosprawności. To również zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacyjnym i turystycznym, a przede wszystkim środowisku lokalnym. Pozytywnym zjawiskiem jest również poprawa dotychczasowych działań samorządów lokalnych oraz zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.

Powyższe działania podejmowane są również przez środowisko osób niepełnosprawnych, które walczy o przestrzeganie swoich podstawowych praw, jakimi są: prawo do życia w środowisku wolnym od barier, swobodny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, dostęp do rehabilitacji, swobodne komunikowanie się i przemieszczanie, dostęp do informacji, wiedzy dorobku kulturalnego i rozrywki oraz pełne uczestnictwo w życiu publicznym.

Program jest spójny i kompatybilny z ratyfikowaną 6 września 2012 r. przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego Konwencją Organizacji Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych, Konstytucją RP, Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Konwencją Praw Dziecka, Standardowymi Zasadami Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego oraz wpisuje się w „Strategię Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020” oraz „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2016 – 2022”.

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020” dostrzega problemy: słabego tempa procesu adaptowania społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych, małej aktywności społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania marginalizacji społecznej, rosnące zubożenie społeczeństwa, występowanie bezrobocia strukturalnego oraz rozluźnienie więzi rodzinnych.

Celem głównym Programu jak i misją jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez kompensowanie skutków niepełnosprawności oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu

Osiągnięcie powyższego celu planuje się poprzez realizację siedmiu celów strategicznych, których kierunki działań, realizację i efekty opisane zostały poniżej:

- 1. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.**
- 2. Ograniczenie liczby niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa.**
- 3. Stworzenie sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego dla osób niepełnosprawnych.**
- 4. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształcenia ustawicznego dla niepełnosprawnych osób dorosłych.**
- 5. Rozwój systemu pomocy instytucjonalnej i podniesienie poziomu usług w jednostkach pomocy instytucjonalnej już funkcjonujących.**
- 6. Przeprowadzenie kampanii społecznych dotyczących praw osób niepełnosprawnych.**
- 7. Podejmowanie działań zmierzających do aplikowania i wykorzystania środków z Unii Europejskiej.**

Zaplanowane zadania realizowane będą przy współpracy z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY NR 1

Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

1. Zagwarantowanie mieszkańcom Powiatu Kamieńskiego dostępu do orzecznictwa.
2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i rodzinom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi profesjonalnej pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego.
3. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji medycznej na terenie zamieszkania.
4. Wspieranie inicjatyw dotyczących likwidacji barier i umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do budynków i lokali użyteczności publicznej.
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych w drodze do usprawniania poprzez pomoc w likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych lub architektonicznych dofinansowanych ze środków PFRON.
6. Wspieranie działań w zakresie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych dofinansowanych ze środków PFRON.
7. Wspieranie inicjatyw umożliwiających integrację osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi mieszkańcami Powiatu.

Kierunki działań:

1. Zapewnienie wg potrzeb dostępu do bezpłatnego orzecznictwa o niepełnosprawności.
2. Bezpłatne prowadzenie usług poradnictwa specjalistycznego psychologicznego i prawnego dla mieszkańców Powiatu Kamieńskiego.
3. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach i lokalach użyteczności publicznej oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego.
4. Pomoc w zakupie środków transportu przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych w tym osób poruszających się za pomocą wózków inwalidzkich.
5. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostosowania własnego (lub opiekuna) środka transportu do swoich potrzeb.
6. Pomoc w zdobyciu przez osobę niepełnosprawną prawa jazdy.
7. Wspieranie i promowanie działań na rzecz wczesnej rehabilitacji dzieci.

8. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami.
9. Dofinansowanie do indywidualnego zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
10. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
11. Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.
12. Promowanie i wspieranie tworzenia grup samopomocowych powstałych w środowisku lokalnym.
13. Promowanie idei wolontariatu w Powiecie Kamieńskim wspierającego osoby niepełnosprawne.
14. Pomoc w korzystaniu z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących przedsięwzięć służących ułatwieniu życia osobom niepełnosprawnym w środowisku lokalnym.
15. Pomoc w ubieganiu się o wydawanie legitymacji oraz kart parkingowych umożliwiających osobom niepełnosprawnym skorzystanie z różnego rodzaju ulg i uprawnień.

Oczekiwane rezultaty:

- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z praw i przywilejów.
- Zwielokrotnienie ilości osób korzystających z różnych form udzielanej pomocy.
- Wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu szeroko rozumianych problemów rodzinnych, w tym problemów wychowawczych i opiekuńczych oraz opieki nad osobami niepełnosprawnymi.
- Wzrost stopnia zaspokojenia potrzeb w zakresie poradnictwa specjalistycznego.
- Zwiększenie możliwości wczesnej rehabilitacji dla dzieci 0 – 7 lat.
- Zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych w dostępie do różnego rodzaju instytucji.
- Zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych w obszarze ich egzystencji życiowej.
- Podniesienie bezpieczeństwa i komfortu mobilności osób niepełnosprawnych.
- Likwidacja utrudnień występujących w indywidualnym mieszkaniu i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu.

- Likwidacja ograniczeń uniemożliwiających lub utrudniających swobodne porozumiewanie się osobom niepełnosprawnym.
- Likwidacja barier utrudniających lub uniemożliwiających usprawnienie się, a także sprawniejsze funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym.
- Osiągnięcie przez osobę niepełnosprawną możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania poprzez stworzenie możliwości rehabilitacji w warunkach domowych.
- Ułatwienie osobie niepełnosprawnej funkcjonowania w środowisku i rodzinie poprzez pomoc w zakupie przedmiotów niezbędnych do samodzielnego życia tej osoby oraz wspomagających jej funkcjonowanie.
- Ułatwienie opieki nad osobą niepełnosprawną w warunkach domowych.
- Wzajemne wspieranie się w troskach dnia codziennego oraz pomoc w pokonaniu indywidualnych barier psychologicznych w rodzinach, które opiekują się osobami niepełnosprawnymi.
- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w różnego rodzaju imprezach o charakterze sportowo - kulturalno - rekreacyjno - turystycznym poprzez wspieranie finansowe organizatorów.
- Nawiązywanie i rozwijanie nowych kontaktów społecznych, a także zmniejszenie izolacji społecznej i przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.
- Wzrost samodzielności, komfortu i jakości życia osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin w środowisku lokalnym.
- Uaktywnienie osób niepełnosprawnych w życiu środowiska, otwierania się osób zdrowych na potrzeby tych grup.
- Zwiększenie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i integracji ze środowiskiem.

CEL STRATEGICZNY NR 2

Ograniczenie liczby niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa

Cele operacyjne:

1. Tworzenie właściwych warunków dla prawidłowego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz utrzymanie sprawności fizycznej osób dorosłych.
2. Podejmowanie działań w zakresie poprawy szeroko rozumianego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży z terenu Powiatu Kamieńskiego.

Kierunki działań:

1. Podejmowanie działań w zakresie poprawy warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w jednostkach oświatowych poprzez remont obiektów, doposażenie w sprzęt boisk szkolnych, sal gimnastycznych, hal sportowych i innych obiektów sportowych.
2. Zachęcanie osób dorosłych do regularnej aktywności ruchowej poprzez organizowanie różnego rodzaju zawodów i imprez sportowych.
3. Zapewnienie w jednostkach oświatowych optymalnej edukacji dotyczącej szeroko rozumianego bezpieczeństwa własnego i innych.
4. Poprawa jakości dróg powiatowych, chodników i ścieżek rowerowych na terenie Powiatu Kamieńskiego.

Oczekiwane rezultaty:

- Zmniejszenie wad postaw u dzieci i młodzieży oraz ich prawidłowy rozwój fizyczny.
- Zmniejszenie niepełnosprawności u dzieci i osób dorosłych będących następstwem chorób kręgosłupa i innych schorzeń.
- Utrzymania niezależności i samodzielności w zakresie czynności dnia codziennego przez osoby dorosłe.
- Dłuższe utrzymania sprawności fizycznej i umysłowej osób dorosłych.
- Wzrost wiedzy i świadomości wśród dzieci i młodzieży do bardziej dojrzałego podchodzenia do kwestii bezpieczeństwa.
- WYROBIE NAWYKU zachowania bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży, które znajdują odzwierciedlenie w ich dorosłym życiu.

CEL STRATEGICZNY NR 3

Stworzenie sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego dla osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

1. Popularyzowanie istotnych informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin mających na celu przedstawienie problemów tych grup społecznych oraz możliwych formach pomocy i wsparcia.
2. Wspieranie działań celem powołania Społecznego Powiatowego Rzecznika Osób Niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

1. Bieżąca aktualizacja stron internetowych poprzez umieszczanie: informacji o sposobie załatwiania spraw, warunkach i formach uzyskania pomocy, terminach składania wniosków, zadaniach i imprezach realizowanych przez instytucje, fundacje i organizacje.
2. Dostosowanie stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Udostępnianie informacji do programów radiowych i telewizyjnych, publikacji, artykułów prasowych, do BIP.
4. Udostępnianie broszur i ulotek zawierających istotne informacje dla osób niepełnosprawnych.
5. Organizowanie narad i spotkań z instytucjami działającymi w sferze pomocy społecznej mających na celu zintensyfikowanie wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
6. Organizowanie przez organizacje pozarządowe spotkań informacyjnych dotyczących możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
7. Koordynowanie i monitorowanie działań skierowanych do osób niepełnosprawnych oraz ochrona interesów osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Kamieńskiego.

Oczekiwane rezultaty:

- Uzyskanie przez osoby niepełnosprawne informacji o formach udzielania pomocy przez różnego rodzaju instytucje, warunkach uzyskania tej pomocy oraz o drodze załatwiania spraw.
- Usprawnienie przepływu informacji i poprawa współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

- Poprawa dostępności do informacji w zakresie uprawnień oraz możliwości uzyskania wsparcia.
- Rozszerzanie kręgu osób, instytucji i organizacji pozarządowych bezpośrednio korzystających z dostępnych form pomocy.
- Zwiększanie możliwości w rozwiązywaniu problemów i potrzeb osoby niepełnosprawnej i ich rodzin.
- Zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych.
- Pozytywne zmiany w świadomości społecznej odnośnie problematyki osób niepełnosprawnych, wzrost aktywności tych osób, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby tej grupy społecznej.

CEL STRATEGICZNY NR 4

Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształcenia ustawicznego dla niepełnosprawnych osób dorosłych

Cele operacyjne:

1. Wspieranie działań umożliwiających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej edukację.
2. Rozszerzanie możliwości osób niepełnosprawnych w podnoszeniu umiejętności zawodowych poprzez ustawiczne kształcenie, przekwalifikowanie, szkolenie, doskonalenie zawodowe.

Kierunki działań:

1. Zapewnienie rodzinom dziecka niepełnosprawnego wielopłaszczyznowego poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego i logopedycznego oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.
2. Udzielenie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
3. Objęcie wsparciem rodziców nowonarodzonego dziecka z niepełnosprawnością.
4. Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i indywidualnego opartego na potencjale dziecka niepełnosprawnego oraz wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
5. Podejmowanie działań w celu tworzenia w miarę potrzeb klas i oddziałów integracyjnych na każdym szczeblu nauczania.
6. Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju szkolnictwa specjalnego.

7. Wspieranie i motywowanie osób niepełnosprawnych do podnoszenia poziomu kształcenia i posiadanych kwalifikacji poprzez kształcenie ustawiczne.

Oczekiwane rezultaty:

- Wczesne wykrywanie niepełnosprawności.
- Możliwość wczesnego wspomaganie dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.
- Wskazanie rodzicowi prawidłowej drogi edukacyjnej dziecka niepełnosprawnego dostosowanej do jego możliwości.
- Zwiększenie i wyrównanie szans dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w realizacji obowiązku szkolnego razem z pełnosprawnymi rówieśnikami w placówkach edukacyjnych.
- Zwiększenie możliwości w zakresie zdobywania wykształcenia na różnego rodzaju uczelniach.
- Zwiększenie tolerancji i postawy akceptacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wśród rówieśników.
- Wzrost motywacji osób niepełnosprawnych do podnoszenia poziomu wykształcenia i potrzeby ustawicznego kształcenia.
- Wzrost kwalifikacji osób niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY NR 5

Rozwój systemu pomocy instytucjonalnej i podniesienie poziomu usług w jednostkach pomocy instytucjonalnej już funkcjonujących

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym adekwatnej do potrzeb dziennej lub całodobowej pomocy instytucjonalnej.
2. Utrzymanie na wysokim poziomie usług świadczonych przez całodobowe jednostki pomocy instytucjonalnej z terenu Powiatu Kamieńskiego.
3. Szkolenie kadry zajmującej się wsparciem osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

1. Zachęcanie uprawnionych podmiotów do organizacji i prowadzenia na terenie Powiatu Kamieńskiego adekwatnych do potrzeb placówek dziennej lub całodobowej opieki.
2. Zachęcanie do organizacji i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej.

3. Zapewnienie warunków prawidłowego funkcjonowania istniejących na terenie Powiatu Kamieńskiego jednostek pomocy instytucjonalnej.
4. Wspieranie działań polegających na zapewnieniu usług opiekuńczych i pielęgnarskich świadczonych mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej w Śniatowie.
5. Umożliwienie samorealizacji dzieci, mieszkańców i uczestników w dziennych i całodobowych placówkach pomocy instytucjonalnej.
6. Organizacja różnych form szkoleń mających na celu podwyższenie kwalifikacji i kompetencji kadry jednostek pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

- Rozwijanie umiejętności osób niepełnosprawnych wykonywania czynności dnia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności.
- Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych zdolnych do podjęcia zatrudnienia poprzez uczestnictwo w podmiotach ekonomii społecznej.
- Nabycie podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym udział w zajęciach zlokalizowanych bliżej miejsca zamieszkania.
- Zapewnienie profesjonalnej opieki osobom niepełnosprawnym.
- Udzielenie wsparcia rodzinom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi poprzez zapewnienie dziennej lub całodobowej opieki.
- Zapewnienie mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej w Śniatowie godnych warunków życia i opieki.
- Rozwijanie posiadanych umiejętności oraz wyzwalamie uzdolnień dzieci, mieszkańców i uczestników dziennych i całodobowych placówek pomocy instytucjonalnej.

CEL STRATEGICZNY NR 6

**Przeprowadzenie kampanii społecznych dotyczących praw osób
niepełnosprawnych**

Cele operacyjne:

1. Organizacja kampanii społecznych dotyczących praw osób niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim.

2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych mająca na celu przeprowadzenie kampanii społecznych w Powiecie Kamieńskim dotyczących praw osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

1. Organizacja kampanii społecznych dotyczących praw osób niepełnosprawnych.
2. Wspieranie corocznych obchodów „Dnia Godności” osób niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim.
3. Opracowywanie ulotek na temat praw osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie świadomości społecznej społeczeństwa na temat praw osób niepełnosprawnych.
- Wzrost empatii w społeczeństwie w stosunku do osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości wśród osób niepełnosprawnych.
- Zmniejszanie zjawiska wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY NR 7
Podejmowanie działań zmierzających do aplikowania i wykorzystania środków z Unii Europejskiej

Cele operacyjne:

1. Pozyskanie i wykorzystanie środków finansowych Unii Europejskiej na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu tej grupy społecznej.
2. Budowanie warunków sprzyjających tworzeniu partnerstw z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych mających na celu pozyskiwanie środków na poprawę jakości ich życia.

Kierunki działań:

1. Opracowywanie wniosków o pomoc ze środków Unii Europejskiej.
2. Udział w realizacji projektów unijnych.
3. Rozwijanie i budowanie warunków do współpracy między różnymi organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie partnerstw.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie zakresu udzielenia wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom.
- Zwiększenie możliwości pozyskania środków pozabudżetowych.
- Wzrost stopnia zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych w Powiecie Kamieńskim.
- Zmniejszanie się zjawiska wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych, przy jednoczesnej poprawie integracji tegoż środowiska z ogółem społeczeństwa.
- Wzrost kwalifikacji osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego i wzrost potencjalnych możliwości zdobycia zatrudnienia.
- Wzrost kwalifikacji osób zapewniających profesjonalną opiekę osobom niepełnosprawnym.

V. Adresaci Programu

Osoby niepełnosprawne, osoby starsze i członkowie ich rodzin.

VI. Koordynator Programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

VII. Realizatorzy Programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kamieniu Pomorskim, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach, Starostwo Powiatowe w Kamieniu Pomorskim, gminy Powiatu Kamieńskiego, ośrodki pomocy społecznej, Dom Pomocy Społecznej w Śniatowie, warsztaty terapii zajęciowej funkcjonujące na terenie Powiatu Kamieńskiego, fundacje i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkujących Powiat Kamieński oraz inne podmioty ekonomii społecznej, przedszkola, szkoły, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

VIII. Źródła finansowania

Fundusze Europejskie, środki budżetowe administracji rządowej i Województwa Zachodniopomorskiego oraz samorządu powiatowego i gmin, Narodowego Funduszu Zdrowia, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, indywidualnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów oraz inne źródła.

IX. Czas realizacji i zasięg Programu

Lata obowiązywania Programu 2016 – 2022. Zasięg realizacji Programu obejmie teren całego Powiatu Kamieńskiego.

X. Monitoring i ewaluacja

Monitoring opierał się będzie na systematycznym zbieraniu danych dotyczących realizacji Programu i będzie służył do oceny skuteczności i efektywności realizowanych zadań. Niewątpliwie duże znaczenie będzie tu miała aktywność i zaangażowanie podmiotów realizujących oraz umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału.

Podstawowym elementem systemu monitoringu będzie sprawozdanie z realizacji Programu w roku następnym po zakończeniu roku sprawozdawczego. Będzie dokonywany głównie na podstawie własnych danych oraz informacji pozyskiwanych od podmiotów zaangażowanych w realizację. Monitorowanie Programu rozpocznie się od 2016 roku i będzie kontynuowane w całym okresie jego trwania.

Za monitorowanie Programu odpowiedzialne jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, które będzie miało za zadanie dokonywanie bieżącego oszacowania postępu i skutków realizacji Programu.

Ocena realizacji Programu będzie przedkładana Zarządowi Powiatu w Kamieniu Pomorskim po uprzedniej konsultacji z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych. Ocena postępu i skutków realizacji Programu będzie dokonywana w cyklu dwuletnim, na podstawie zbiorczej informacji składanej przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

Prowadzenie ewaluacji jest konieczne ze względu na możliwość pojawienia się nowych okoliczności i problemów, których nie można było przewidzieć i zaplanować podczas opracowywania programu i które należy wziąć pod uwagę w trakcie jego trwania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim w miarę potrzeby będzie rekomendowało Zarządowi Powiatu w Kamieniu Pomorskim aktualizację zapisów Programu w oparciu o sprawozdanie z jego realizacji. Zaktualizowany Program będzie przyjmowany podczas sesji Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim.

Spis tabel

Tabela nr 1.	Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby przed 16 r.ż. – 2012	8
Tabela nr 2.	Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby przed 16 r.ż. – 2013.....	9
Tabela nr 3.	Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby przed 16 r.ż. – 2014.....	10
Tabela nr 4.	Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby powyżej 16 r.ż. – 2012.....	11
Tabela nr 5.	Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby powyżej 16 r.ż. -2013.....	12
Tabela nr 6.	Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci – Osoby powyżej 16 r.ż. – 2014.....	13
Tabela nr 7.	Liczba wydanych orzeczeń wg zatrudnienia osób powyżej 16 r.ż. – lata 2012-2014.....	14
Tabela nr 8.	Liczba wydanych orzeczeń wg stopnia niepełnosprawności osób powyżej 16 r.ż.– lata 2012- 2014.....	15
Tabela nr 9.	Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców Powiatu Kamieńskiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryficach.....	16
Tabela nr 10.	Liczba wydanych legitymacji w latach 2012-2014.....	16